

KALE PUONTI

FADI

BÁZAR

F A D I

**KALE
PUONTI**

F A D I

BAZAR

© Kale Puonti ja Bazar Kustannus 2023
Bazar Kustannus on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä

ISBN 978-952-376-273-2

Taitto: Jukka Iivarinen / Taittopalvelu Vitale
Painettu EU:ssa

”Koiraa, jolla on rahaa, kutsutaan herra koiraksi.”

ARABIALAINEN SANANLASKU

H Y R Y L Ä

”Anteeksi, anteeksi, älkää tappako. Jumalan nimessä, älkää tappako”, mies vaikersi hyryläläisen hiekkakuopan pohjalla. Miehen kädet oli sidottu nippusiteillä selän taakse yhteen, ja nilkat olivat saaneet saman käsittelyn. Pään yli oli vedetty musta huppu, ja kaulalle valui hupun alta likaisia hikinoroja. Mies uikutti kohtaloaan maahan polvistuneena.

Yksi hiekkakuopalla olevista miehistä repäisi hupun miehen päästä ja löi avokämmenellä tätä vasemmalle poskelle. Mies kaatui kyljelleen ja nyyhkytti entistä kuuluvammin. Toinen pahoinpitelijöistä potkaisi maassa makaavaa mairinnousukengällä kipeästi kylkeen.

”*Sid buzak*. Turpa tukkoon. Sinä tiesit, että yhtäkään pilleriä ei saa joutua poliiseille. Teille kaikille oli selvästi sanottu, että niitä ei Suomessa käytetä”, vieressä seisova mies huusi ja sylkäisi maassa makaavaa kohti. ”Saatanan vasikka”, hän jatkoi solvauksiaan. ”Kohta kuolet kuin kapinen koira.”

”Anteeksi”, mies vaikeroi. ”Minä olen narkomani, ja olin sitä jo Mosulissa. En ottanut lastista kuin

pari-kolmekymmentä rekan lattialle pudonnutta pilleriä. Ajattelin hävittää ne, mutta en pystynyt”, hän parkui ja katsoi anovasti kiinniottajiaan.

”Olisimme voineet säästää henkesi, mutta humalaisen putkayösi jälkeen poliisi tietää, että pillereitä on nyt Suomessa”, toinen kiduttajista karjui ja potkaisi maassa makaavaa miestä uudelleen. ”Mitä vasikoit poliiseille, kun pääsit niin nopeasti ulos?” hän kysyi.

”En mitään – vannon, en yhtään mitään!” mies huusi. ”Enkä ollut humalassa. Sain epileptisen kohtausten, ja poliisi kuulusteli minua sairaalassa yhden ainoan kerran. Sanoin, etten tiedä mitä pillerit olivat, ja kerroin, että löysin ne vastaanottokeskuksen WC-tiloista. Anteeksi, voinko saada anteeksi? Vannon, etten ole tehnyt mitään väärää.” Miehen naama oli rään ja hiekan tahrима, kun hän yritti nousta märässä maassa polvilleen.

Vanhempi mies pitkässä kalliissa päällystakissaan seurasi tapahtumia kauempaa ja nosti kauluksiaan. Huhtikuisen illan lämpötila oli laskenut muutamaan asteeseen, ja kova tuuli lisäsi viileyden tuntua.

”Lähdetään, Bashar. Käy sanomassa miehille, että kaivavat tuon pölvästin niin syvälle, ettei häntä koskaan löydetä”, Fadi Mohammed sanoi autonkuljettajalleen ja istui vaivalloisesti mustan Range Roverin kyytiin lämmittelemään.

T O U K O L A

”Onneksi tyttö on tullut äitiinsä eivätkä isän geenit ole pilanneet kauniin lapsen ulkonäköä”, rikosyli-konstaapeli Mikko Louhela hörähti Alekski Ojaselle, joka seisoskeli työkavereidensa ympäröimänä anop-pilansa terassilla. Toukokuinen lauantai oli yllättävän lämmin, ja Ojasen lähimmät kollegat Pasilan Myr-kystä, Helsingin järjestäytyneen rikollisuuden tutkin-nasta, olivat tulleet sisältä terassille kahvittelemaan.

”On sen verran nätti tyttö, että onkohan Alekski ollut edes tekohetkellä paikalla? Ei vaan, kovasti onnea isällekin”, Sisu Kurki kippisti kahvikupillaan ennen kuin hörppäsi ja laittoi kokonaisen lusikkaleivän suuhunsa. Vanhempi rikoskonstaapeli Kurki oli hetkeksi luopunut iänikuisista mustista reisitaskuhousuistaan ja löytänyt jostain päälleen hieman hartioista kiristä-vän puvun. Entinen karhuryhmäläinen näytti vaih-teeksi aivan edustuskelpoiselta.

”Kiitos teille ja mahtavaa, että pääsitte kaikki Kirsikan ristiäisiin. Johannastakin oli hienoa tava-ta teidät, koska hän on kuullut niin paljon juttuja

ryhmästämme”, vanhempi rikoskonstaapeli Ojanen sanoi.

”En oikein usko, että meidän tapaamisemme kovin paljon kasvattaa uskoa virkavaltaan, mutta kiitos kutsusta. Mukaviahan nämä nimiäiset aina ovat”, ryhmänjohtaja, rikosylikonstaapeli Kosti Kaartamo nauroi.

”Olihan tuolla oikein pappi kastamassa, kuten Johannan äiti toivoi. Minä en noista kirkollisista touhuista niin välitä”, Ojanen tokaisi.

”Ja tarjoilutkin ovat oikein maistuvia. Eivät nämä toki Kirsin leipomuksia voita, mutta menettelevät”, Louhela sanoi ja sai osakseen murhaavan tuijotuksen vanhemmalta rikoskonstaapelilta Kirsi Koskelta.

”En leivo teille enää koskaan mitään, jos alatte pottuilemaan”, Koski ärähti, mutta alkoi sitten nauraa. Hän tiesi varsin hyvin itsekin, että hänen leipomuksensa eivät aina onnistuneet parhaalla mahdollisella tavalla.

Rikosylikonstaapeli Kalle Pesonen istui terrassin rappusilla ja katseli kahvikuppi kourassaan läheiselle kävelytielle. Pesosella oli päällään valkoinen kauluspaita, josta näki, että se oli laitettu suoraan pakkauksesta päälle. Paidan viikkauksen jäljet olivat vielä selvästi havaittavissa. Tiellä seisojaksi jakkupukuinen nainen, joka tuijotti poliisien seuruetta.

”Onko tuolla joku eksynyt juhluvieras? Nainen on seissyt tuossa ainakin vartin”, Pesonen kysyi Ojaselta.

Alexi Ojanen käänsi katseensa Pesosen nyökkäämään suuntaan. Hän tunnisti naisen heti, ja hänen kasvonsa valahtivat kalpeiksi.

”Voi helvetin helvetti. Mistä toi akka on löytänytänne anoppilaan?”

POLIISIAMMATTI-
KORKEAKOULU,
TAMPERE

”Hyvä, hyvä. Viimeinen vaihto, ja sitten suihkun kautta ruokailuun”, liikunnanohjaaja Juhola sanoi.

Poliisiopiskelijat harjoittelivat raudoittamista ja kuljetusotteita nuoruuden energialla ja innolla. Liikuntasalista kuului tasainen ähinä ja käsirautojen kilinä, kun jokainen oli vuorollaan kiinniottajana ja kuljetettavana.

”No niin, nyt riittää tältä päivältä. Laittakaa raudat tuohon laatikkoon. Yasin voi viedä välineet varastoon”, Juhola päätti itsepuolustustunnin.

Poliisiopiskelija Ali Yasin otti käsirautoja ja teleskooppipatukoita sisältävän laatikon ja toimitti sen välinevaraston hyllylle. Kun hän ehti muun ryhmän perässä pukuhuoneeseen, siellä oli jo melko riehakas meininki.

”Pojat, enää kaksi viikkoa tätä pulpetissa istumista, ja sen jälkeen päästään tositoimiin”, Yasinin

kurssikaveri riemuitsi kulkiessaan pyyhe vyötäisillä suihkuun.

”Ihan mielellään sitä jo lähtee haalarihommiin”, Yasin sanoi ja alkoi riisua hikisiä treenikamojaan.

Liikunnanohjaaja Juhola tuli pukuhuoneeseen ja etsi katseellaan Yasinia.

”Ali hei, sun pitäisi käydä vielä ennen ruokailua rehtorin huoneessa. Lehtonen ei kertonut tarkempaa syytä, mutta pyysi, että menisit heti kun pääset.”

”Oho, mitähän nyt? No, minä otan pikasuihkun ja hoidan asian.”

Ali Yasin kulki mietteissään Poliisiammattikorkeakoulun käytävällä. Koulu oli sujunut hyvin, ja Ali tunsu olevansa juuri siinä porukassa, johon hän oli koko nuoren elämänsä halunnut kuulua. Poliisin ammatti oli ollut hänellä haaveissa jo pikkupojasta lähtien. Kun muut lapset halusivat pihaleikeissä olla rosvoja, niin Ali valitsi aina poliisin roolin.

Isäkin olisi pojastaan varmasti ylpeä, jos olisi vielä elossa. Poliisikoulutus oli vastannut odotuksia, ja orastava yhteinen sävel oli löytynyt rinnakkaisluokalla opiskelevan Marin kanssa. Mari oli rauhallinen, harmitseva ja kaunis nainen. Alista tuntui, että Marikin haluaisi hänen kanssaan enemmän kuin pelkän kaverisuhteen, vaikka siitä ei ollut vielä asioiden oikeilla nimillä puhuttu. Viime aikoina he olivat viettäneet melkein kaiken vapaa-aikansa yhdessä.

Ali koputti rehtorin huoneen oveen. Rehtori Vesa Lehtonen avasi oven ja pyysi Alia peremmälle. Huoneen

neuvottelupöydän ääressä istui kaksi vakavailmeistä miestä.

”Jos minä tästä lähdenkin lounaalle, niin saatte keskustella rauhassa keskenänne”, Lehtonen sanoi ja luikahti käytävään.

”Ali Yasin, ole hyvä ja istu alas”, toinen pukumiehistä sanoi.

Ali tuijotti kaksikkoa ihmeissään, veti tuolin pöydän alta, istui ja jäi odottamaan keskustelun jatkoa. Toinen miehistä hymyili hieman suupielestään ja aloitti puhumisen.

”Minä olen suojelupoliisin terrorismiyksikön päällikkö Ilmari Seppälä, ja tässä vieressäni istuu Helsingin poliisilaitoksen järjestäytyneen rikollisuuden tutkintayksikön tutkinnanjohtaja Petteri Puro. Haluaisimme esittää sinulle muutamia kysymyksiä.”

”Vai niin. Ei minulla pitäisi olla omallatunnollani mitään suojelupoliisia kiinnostavaa syntiä”, Ali sanoi ja katsoi miehiä entistä hämmentyneempänä.

Ali oli sataprosenttisen varma, ettei hänellä ollut minkäänlaisia luurankoja kaapissa. Hän ei ollut saanut koskaan edes ylinopeussakkoa. Seppälä näki nuoren miehen epätietoisuuden ja päätti hieman helpottaa Yasinin tuskaa.

”Me olemme täällä siksi, että meillä on sinulle kiinnostava ehdotus, joka perustuu täysin vapaaehtoisuuteen ja josta voit siksi halutessasi myös aivan hyvin kieltäytyä. Tarvitsisimme sinulta hieman lisätietoja, ja jos sovit suunnitelmiiimme, niin tarvitsemme

sinulta myös kirjallisen suostumuksesi ehdottamaamme asiaan”, Seppälä sanoi.

”Kysykää pois. Vastaan tietenkin kaikkeen, jos vain osaan”, Ali sanoi. Hänen äänestään kuuli helpon. Vastapäätä istuvat miehet eivät syyttäneetkään häntä mistään.

Seppälä otti lukulasit nenältään, pani ne pöydälle ja kysyi tarkkaavaisena:

”Kuinka paljon sinä tiedät isäsi elämästä Bagdadissa?”

”Isäni ei ikinä halunnut puhua kovinkaan paljoa Irakin ajoista, ja minähän olin vasta viisivuotias, kun jo muutimme Suomeen. Äidin vähistä puheista ymmärsin, että isä oli ollut syyttömänä vankilassa ja häntä oli kidutettu, mutta isä ei koskaan kertonut minulle näistä asioista”, Ali Yasin vastasi Seppälälle ja Purolle, joka ei ollut sanonut vielä sanaakaan koko tapaamisen aikana.

”Isäsi oli hieno mies, eikä hänen elämänsä ollut helppoa. Nyt kun olet valmistumassa poliisiksi, voin hieman avata isäsi historiaa. Hän joutui 23-vuotiaana nuorena insinööriä vankilaan tekaistulla syytteellä. Isääsi syytettiin karkaamisaikeista kommunistisen puolueen tukemana. Hän joutui aluksi bagdadilaiseen pidätyskeskukseen ja lopulta Abu Ghraibin kuolemansiipeen odottamaan teloitustaan. Turvallisuusviranomaiset painostivat ja kiduttivat isääsi, mutta eivät saaneet häneltä haluamiansa vastauksia. Kiinniottajien suurin kostonhimo laantui vähitellen, ja kuolemantuomio muutettiin myöhemmin elinkautiseksi. Isäsi

oli ehtinyt olla vankilassa viisi vuotta, kunnes hänet yllättäen vapautettiin. Häntä vainottiin kuitenkin edelleen, ja isäsi ymmärsi, ettei voisi koskaan elää turvattua elämää Irakissa. Isäsi pakeni äitisi ja sinun kanssasi pakolaisleirille, jota kautta pääsitte myöhemmin Suomeen”, Seppälä selvitti Alille hänen isänsä taustoja.

Alin täytyi hetki sulatella kuulemaansa, sillä hän sai tietää näistä asioista nyt ensimmäistä kertaa. Toki hänelle oli selvää, että viranomaiset tutkivat turvapaikanhakijoiden taustat perinpohjaisesti, mutta hän ei ollut koskaan tiennyt, mitä kaikkea tietoa suojelupoliisilla oli hänen omasta perheestään.

”Joitain asioita olen äidiltä kuullut, mutta tuosta leirijasta minulla ei ole kuin muutamia hämäriä muistikuvia. Ja kuten sanoin, isä ei halunnut koskaan kertoa minulle kokemistaan raakuuksista. Vanhempaini ymmärsin, että isälle oli sattunut jotain kamalaa, ja muistan hyvin, miten hän huusi öisin unissaan. Isän selässä olevat arvet eivät tietenkään jääneet minulta huomaamatta, mutta mitään selitystä en niihin koskaan saanut. Isä rakasti Suomea ja muisti aina olla kiittollinen siitä, että saimme turvapaikan täältä”, Ali sanoi.

”Olen pahoillani ja otan osaa, että isäsi menehtyi haimasyöpään viime vuonna. Onko sinulla Suomessa muita omaisia?” Seppälä tiedusteli Alilta.

”Ei ole. Kuten varmasti tiedätte, äitini kuoli liikenneonnettomuudessa jo kahdeksan vuotta sitten. Isovanhempanikin kuolivat Irakissa yli kymmenen vuotta sitten”, Ali vastasi.

”Onko sinulla Suomessa paljon ystäviä?” Seppälä kysyi.

”Muutama oikea ystävä ja jonkin verran kavereita, joita tapaan silloin kun ehdin. Täältä poliisikoulusta olen myös saanut muutamia hyviä kavereita. Saanko kysyä, miksi nämä asiat kiinnostavat teitä?” Ali ihmetteli.

”Kartoitamme hieman taustojasi ennen kuin voimme kertoa sinulle, mitä olemme ajatelleet ehdottaa”, rikoskomisario Petteri Puro osallistui ensi kertaa keskusteluun. ”Kuinka hyvin sinä puhut arabiaa?”

”Isäni ja äitini puhuivat minulle arabiaa, ja äitini mielestä juureni Irakiin säilyisivät parhaiten, jos osaisin myös kirjoittaa äidinkieltäni. Arabia oli kotikieleni, ja ymmärrän jonkin verran myös kurdia”, Ali kertoi.

”Entä kuinka uskonnollinen olet?” Seppälä jatkoi kysymyspatteriaan.

”Arvostan islamia uskontona, ja siinä on paljon hyvää, mutta pakko myöntää, että olen enemmänkin tapamuslimi, kuten suurin osa suomalaisista on tapakristittyjä”, Ali vastasi.

”Selvä. Uskon, että saimme vastaukset kysymyksiimme. Koulusi päättyy kahden viikon kuluttua. Teen sinulle nyt ehdotuksen, josta et voi kertoa kenellekään. Annan numeron, johon soitat, kun olet tehnyt asiassa ratkaisusi. Jos päätöksesi on kielteinen, ymmärrämme senkin oikein hyvin. Tehtävä, johon olemme sinua ajatelleet, ei ole helppo eikä myöskään vaaraton. Jos vastaat ehdotukseemme myöntävästi, annamme

sinulle perusteellisen koulutuksen työhösi”, Seppälä sanoi ja katsoi Alia tutkivasti.

”Kuulostaa mielenkiintoiselta. Mitä siis ehdotatte?” Ali kysyi.

PASILA

”Tällainen tämä tapaus kaikessa yksinkertaisuudessaan on”, vanhempi rikoskonstaapeli Aleksi Ojanen selitti esimiehelleen Kaartamolle ja naksautteli tuskastuneena rystysiään.

”Eli tämä nainen ei ymmärrä, että teillä ei ole ollut eikä teille tule minkäänlaista suhdetta?” Kaartamo kysyi Ojaselta.

”Juuri näin. Silloin kun tapasin hänet huumeseminaarissa laivalla, olin villi ja vapaa poikamies. En todellakaan ajatellut asiasta sen vakavammin. Nainen oli ihan mukavaa seuraa ja hyvännäköinen, mutta muutamat mielipiteet särähtivät jo silloin korvaan. En miettinyt niitä silloin sen tarkemmin, mutta näin jälkikäteen ajatellen minun olisi pitänyt juosta karkuun jo ensimmäisenä iltana. Tuo lyhyt elin alapäässä vei miestä kuitenkin liikaa. Kun se seiso, niin järkin seiso”, Ojanen huokaisi.

”Eikö tämä nainen ymmärrä puhetta ja sitä, että et halua olla hänen kanssaan tekemisissä?” Kaartamo kysyi.

”Arvaa vaan, olenko yrittänyt. Välillä hyvällä ja välillä vähän pahalla. Nainen on sitä mieltä, että häntä ei jätetä, ja nyt hän on päättänyt ottaa elämäntehtäväkseen minun elämäni pilaamisen. Hän ei ole mikään tyhmä, mutta terapeutilla käyminen olisi varmasti hyödyllistä. Masennus tai joku muu psyykkinen sairaus hänellä varmasti on. Olen törmännyt häneen muutaman kerran käräjäoikeuden käytävillä, kun hän on toiminut lupalakimiehenä joissain rikosjutuissa”, Ojanen tuskaili.

”Mitenkäs Johanna suhtautuu tähän kilpailijaan?” Kaartamo kysyi.

”En minä ole uskaltanut Johannalle tästä asiasta puhua, vaikka emme vielä olleetkaan virallisesti yhdessä silloin, kun tämän naisen tapasin. Jos se nainen ei lopeta, niin pakko kai tästä on Johannalle kertoa”, Ojanen vastasi.

”Joo, parempi varmaan sanoa asiasta kotona, kun ei koskaan tiedä, mitä tuollaiset naiset saavat päähänsä. Oletko miettinyt lähestymiskiellon hakemista?” Kaartamo kysyi.

”Se nainen tietää lakia lukeneena kaikki temput ja rajat eikä ole tullut kotirauhan piiriin. Kaikki tekstarit, jotka olen saanut, tulevat prepaideista, eikä nainen kerro viesteissä mitään sellaista, mikä olisi selvästi rikollista tai minkä pohjalta voisin sadan prosentin varmuudella todistaa, että hän on ne edes lähettänyt. Viesteissä olen valehteleva paska, kusipää ja kaikkea muuta mukavaa. Ennen kuin teen rikosilmoituksen, yritän selvittää tämän jollain muulla tavalla. Tiedän

varsin hyvin, kuinka paljon tuolla putkessa on jonossa kaikenlaisia häirintäjuttuja odottamassa kirjaamistaan. En halua vaivata kollegoja omilla murheillani, vaikka pakko myöntää, että pinna on toisinaan aika kireällä”, Ojanen sanoi ja huokaisi syvään.

”Toivottavasti tämä episodi ei kuitenkaan haittaa liiaksi työntekoasi. Koko ryhmä tukee sinua tässä aivan varmasti, ja tiedän, kuinka paljon tuollaiset jutut ahdistavat. Meillä alkaa kohta iso kansainvälinen juttu supon kanssa, ja sinun panostasi tarvitaan siinä sataprosenttisesti. Oletko varmasti työkuuntoinen?” Kaartamo kysyi huolestuneena.

”Joo, olen. Ei tämä juttu minun työkuuntooni vaikuta. Selvitän asian jotenkin. Mites se minun kurssini? Olenko vielä listoilla?” Ojanen kysyi.

”Totta kai. Käyt valeosto- ja peitetoimintakurssin niin kuin on sovittu. Kielitaitoisena kaverina pääset varmasti jatkossa mielenkiintoisiin tehtäviin. Oletko varmasti ottanut huomioon, että kurssi sisältää ulkomaankomennuksen ja aika paljon poissaoloja? Mitenkäs Johanna mahtaa tähän asiaan suhtautua?” Kaartamo kysyi.

”Niin, olen kyllä maininnut Johannalle tästä kurssista, mutta en tietenkään tarkemmin sen sisällöstä. Kirsikka tuli elämäämme hieman niin kuin pyytämättä ja yllättäen. Tyttö on aivan hurmaava ja toivottu lapsi, mutta olisi voinut odottaa ilmestymistään vielä muutaman vuoden. Olen hakenut tälle kurssille jo useampaan kertaan, enkä missään nimessä jätä sitä nyt väliin, kun minut on sinne valittu”, Ojanen sanoi.

”No, teet niin kuin parhaaksi näet. Hoida kuitenkin kotiasiat kuntoon ennen kurssia. Johanna joutuu olemaan lapsen kanssa kahdestaan kurssisi ajan, eikä se varmasti ole pienen lapsen kanssa aivan helppoa”, Kaartamo sanoi ja antoi ymmärtää, että asiasta keskusteleminen oli päättynyt.

Aleksi Ojanen poistui Kaartamon huoneesta ja mietti paskamaista tilannettaan, johon oli joutunut muutaman vuoden takaisen yhden illan jutun takia. Lupalakinainen Anu Silvonen oli pari kuukautta sitten alkanut taas aktiivisemmin lähetellä viestejä ja ilmaantua hänen näköpiiriinsä eikä ymmärtänyt selvää puhetta. Tämä saattaisi tehdä mitä tahansa tuhotakseen Aleksin elämän ja perhesuhteet. Silvonen tiesi ammattinsa kautta keinot, joilla pystyi tekemään Aleksin elämän perin hankalaksi. Perusteettomat kantelut ja lastensuojeluilmoitukset aiheuttaisivat kaikenlaista harmia ja turhaa paperinpyöritystä. Ojanen päätti aloittaa kotona odottavan epämiellyttävän tehtävän käymällä töiden jälkeen Alkossa. Asioiden selvittely Johannan kanssa vaatisi punaviinipullon hieman ylempää hyllystä – kyykkyviinillä tästä ei selvittäisi.

PASILAN MYRKKY 5

- TERRORIN JÄLJET

Poliisin haaviin tarttuu taisteluhuumeena tunnettua Captagonia. Tapauksen yhteydessä saadaan tietoa Suomen kautta Venäjälle kulkevasta pillerikaupasta, jota Pohjoismaissa johtaa irakilaisyyntyinen, Helsingin Kalliossa parturiliikettä pitävä Fadi Mohammed.

Samainen nimi kummittelee myös supon listoilla. Fadia epäillään osalliseksi Pariisissa vuonna 1982 tehtyyn terrorismiskuun, mutta vuosikymmeniä onnistuneesti matalaa profilia pitäneen Fadin sisäpiiriin ei niin vain ujuttauduta keräämään todisteita. Tehtävään tarvitaan soluttautuja.

Viidennessä Pasilan Myrkkyy -dekkarissa rikosylikonstaapeli Kaartamon ryhmästä värvätään poliiseja mukaan operaatioon, jonka peitemieheksi joutuu keltanokka Ali Yasin. Vastapelurina on Fadi Mohammed, kokenut tappaja ja huumekauppias mutta myös perheenpää ja isoisä, jonka mieltä painaa katumus.

